

Idiota

KONSTANTY ILDEFONS GAŁCZYŃSKI

Idiotę

TEATRZYK „ZIELONA GĘŚ”

MA ZASZCZYT PRZEDSTAWIĆ

IDIOTA

monolog

Dziś oczywiście znów spałem cały dzień. A dlaczego? Bo oczywiście byłem poprzedniej nocy „Pod Aniołkami” i oczywiście załamałem się. Pod te aniołki. Ale dlaczego załamałem się? Załamałem się z rozpacz i z protestu, czyli świętego oburzenia. Bo ja protestuję przeciwko temu, co się dzieje.

goli wóde i obęcwala się do reszty

Bo Wacio twierdzi, że wywożą spinacze. Co proszę? Spi-na-cze? Miliardy wagonów ze spinaczami jadą na wschód. Słyszycie? A my zostaniemy bez spinaczy. Więc jeżeli oczywiście teraz np. będę chciał spać coś z czymś, to oczywiście mowy nie ma, bo wywieźli. Bo tak nas wykantowali. Kantu-kantu z amarantu. A jeszcze Wacio twierdzi, że piasku dosypują do spinaczy. Więc gdyby np. połączyć garść spinaczy z piaskiem, to oczywiście naturalnie śmierć w męczarniach, czyli mówiąc naukowo angelologiczna¹ agonia. Ja się załamuję.

załamuje się

A z tą demokratyczną ortografią? Przepraszam, to jak się dzisiaj pisze „ucho” czy „ócho”? Nikt nie wie i wszyscy się boją. A ja się nie boję. Ja jestem gotów umrzeć za ortografię. Cyk i gotowe. Oto moja pierś grottgerowska². Tomasz, karabelę³. Szumiały mu echa kawiarni⁴. A ten Gałczyński to cynik i Trembecki⁵ demokracji. Polsko, buzi!

umiera automatycznie

Nagrobek

Tutaj leży idiota,

Wszystkich durniów maskota.

Umarł w ostatni wtorek.

Przechodniu, zmów paciorek⁶.

PRZECHODZIEN

Nie mam czasu, bo idę do pracy.

Kurtyna

25 kwietnia 1948

¹angelologiczna — tu: anielska. [przypis edytorski]

²Grottger, Artur (1837–1867) — polski malarz, jeden z czołowych przedstawicieli romantyzmu w malarstwie polskim, ilustrator, rysownik, autor cyklu „kartonów” o powstaniu styczniowym. [przypis edytorski]

³karabela — rodzaj szabli. [przypis edytorski]

⁴Szumiały mu echa kawiarni — tytuł i fraza z popularnej piosenki kabaretowej autorstwa Jerzego Boczkowskiego. [przypis edytorski]

⁵Trembecki, Stanisław (1739–1812) — polski poeta okresu oświecenia, pod koniec życia objęty patronatem Szczęsnego Potockiego, marszałka konfederacji targowickiej, tu: zdrajca. [przypis edytorski]

⁶Przechodniu, zmów paciorek. — nawiązanie do epitafium na nagrobku króla Sparty Leonidasa „Przechodniu! Powiedz Sparcie: tu leżym, jej syny / prawom jej do ostatniej postuszni godziny”. [przypis edytorski]

Wszystkie zasoby Wolnych Lektur możesz swobodnie wykorzystywać, publikować i rozpowszechniać pod warunkiem zachowania warunków licencji i zgodnie z *Zasadami wykorzystania Wolnych Lektur*.

Ten utwór jest w domenie publicznej.

Wszystkie materiały dodatkowe (przypisy, motywy literackie) są udostępnione na *Licencji Wolnej Sztuki 1.3*. Fundacja Wolne Lektury zastrzega sobie prawa do wydania krytycznego zgodnie z art. 99(2) Ustawy o prawach autorskich i prawach pokrewnych. Wykorzystując zasoby z Wolnych Lektur, należy pamiętać o zapisach licencji oraz zasadach, które spisaliśmy w *Zasadach wykorzystania Wolnych Lektur*. Zapoznaj się z nimi, zanim udostępnisz dalej nasze książki.

E-book można pobrać ze strony: <https://wolnelektury.pl/katalog/lektura/galczynski-idiota/>

Tekst opracowany na podstawie: Konstanty Ildefons Gałczyński, *Próby teatralne* 3, wyd. Czytelnik, Warszawa 1979.

Wydawca: Fundacja Wolne Lektury

Publikacja zrealizowana w ramach biblioteki Wolne Lektury (wolnelektury.pl). Dofinansowano ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego pochodzących z Funduszu Promocji Kultury – państwowego funduszu celowego. Reprodukacja cyfrowa wykonana przez Fundację Wolne Lektury.

Opracowanie redakcyjne i przypisy: Aleksandra Sekuła, Ilona Kalamon, Kornel Myczko.

Wesprzyj Wolne Lektury!

Wolne Lektury to projekt fundacji Wolne Lektury – organizacji pożytku publicznego działającej na rzecz wolności korzystania z dóbr kultury.

Co roku do domeny publicznej przechodzi twórczość kolejnych autorów. Dzięki Twojemu wsparciu będziemy je mogli udostępnić wszystkim bezpłatnie.

Jak możesz pomóc?

Przekaż 1,5% podatku na rozwój Wolnych Lektur: Fundacja Wolne Lektury, KRS 0000070056.

Wspieraj Wolne Lektury i pomóż nam rozwijać bibliotekę.

Przekaż darowiznę na konto: [szczegóły na stronie Fundacji](#).